

Od našich hochů

Čechoslovácké pluky z Francie na cestě do vlasti a matičky Prahy.

Pan Vác. Bureš, spoluvydavatel "Denního a Nedělního Pokroku" obdržel od svého přítele-dobrovolce v Československé armádě, následujícího znění dopis:

Francie, 20. list. 1918.

Čtenáři Pokroku! — Dnes asi rok tomu, co jsem opouštěl Omahu. Pamatuji ony poslední okamžiky na Union nádraží, které zanechaly nám dojem nezapomenutelný. Přišli se s námi loučit ti, kteří by byli rádi šli, ale nemohli a ze zdání si nás prohlíželi ti, kterým bylo hanbou, že nejsou mezi námi! A my, kteří jsme stáli s taskami připraveni na tisíce-milovou cestu, jsme se oddávali myšlenkám, které nám hlavami rychle proletávaly! Pojednou se naše myšlenky střetly na stejné větě — nejednou jsme si druh druhu seřekli: Kde asi budeme za rok?!

A dnes si šeptáme důvěrně bratru bratru: Hůr nám bylo před rokem! S radostí nás mohu sdělit, že naše devítiletá výprava, jež z Omahy 4. ledna 1918 vyjela, jest a přijede do Prahy celá! Pokud vím, byli čtyři při otrávení hořčičným plynem, jeden upřeltem a dva ranění. Z nich pouze Bursa Antonín — veliký blondák ze západní Ameriky, kterému se zde říká "cow-boy", obětavý a vstřícný voják, byl raněn nebezpečně do lýtky kusem šrapnelu. Bratr Hrabánek, nejstarší z naší výpravy, byl raněn též kusem šrapnelu přímo do obličejí. Ne však nebezpečně. — Ode dne, kdy jsme opustili Cognac, cestujeme po Francii stále. Známe bojště od Reims až po Svěary. Viděli jsme Wille de Tardenois — Wozières Trente — v Champagni a frontu proti Muehouse a tam všude jsme zanechali hojně strážů etí Českoslováků v podobě hrobů padlých bratrů! Od Wozières jsme si přinesli pochvalu jednoho z největších gen. Francie. Tam jsme nechali naše nejlepší bratry a tam zůstal bratr Karásek z Omahy, který sešel smrtí více než hrůzskou — svým "posledním druhem", vlastním granátem, když viděl, že záchrany pro něj není! Tam se odehrály scény, které zůstanou naší okrasou! Sektor náš byl jedním z nejhorších, jaké za této války se ve Francii vyskytly — řekl onen jednoruký generál. Četli jste jistě o slavnosti odevzdávání nám našeho prvního praporu ve Francii. Druhá podobná slavnost se odehrávala v Champagni den před odchodem z rezervy. Naše řady však byly profidilé! Však bratrství utuženější a nálada zdravější! Tam jsme byli poprvé pozdraveni naším ministrem vnitra a zahraničních záležitostí, Drem, Benešem. Ten nám nepripadal tak, jako při slavnosti odevzdávání praporu. U nás se změnil ve velikána a na jeho vystoupení všichni jsme dychtivě čekali. Čekali jsme od něho na rozkazy, neboť ho považujeme přítomně za jediného, který nám má co poručet. A nemohl nám ani lepší rozkaz dáti, aby viděl, že jeho vojáci jsou poslušni, než jaký nám dal — totiž ve třetím a posledním bodu nám rozkázal doslovně toto:

" — a za třetí mám Vám, bratři, sdělit — připravujte se na cestu domů! V krátkém čase odeberete se do Republiky Československé, kde budete přijímáni a přivítáni tak, jak si toho ve skutečnosti zaslouhujete..."

Domů jsme přišli za tmy a nikdo nebrácel, že Dr. Beneš toho povídá vždy jen málo, nýbrž všichni se shodovali v tom, že at to ho poví málo, že přece vždy to stojí za to! Každý dříve, než na lůžko — pamatoval na rozkaz, který tiskrát byl opakován a okamžitě proveden. Druhého dne byl samý shon a čistění. Vozy, myty, koně se lesklí každému kočmu postroje vyleštěny, vše jako na posvěcení. Ovšem, dnes jest vše zase tak, jak bývalo — po cestách rozbitých ublaženo, ale každý ví, jak bude čistiti až někde před hranicemi. Budeme mít asi vše nové — a povídá se také cosi o změně uniform, neb francouzská vypadá hodně jako rakusácká.

Zásobujeme a připravujeme se na cestu domů! Každý již máme vypráno — jedny boty vyčistěny, mnozí celý oblek pečlivě uloženy

a připraveny na Prahu — a na sobě šaty rozbité, zlekované, od plynu popálené, — jen aby si ušetřil ty šaty, které ukáže v Praze! A denně přichází pro jednotlivce balíčky od Francouzek a přátelů z jihu, obsahující pěkné věci — na památku z Francie. Já jsem prováděl trochu muziky v Cognacu — a dostal jsem nyní od jednoho přítele Francouze pěkný stojan na noty, složený v malé bedničce, na které jest napsáno: Souvenir de France — pour Armée Tchecoslovaque, — Cognac 1918 — a v barvách provedený náš prapor, křivě žující prapor francouzský. Děvčata na ulicích rozdávají různé maličkosti na památku a zvou do Francie zpět. Ovšem, málo nás bude, kteří se vrátíme! Jest tu síce dobře, ale u nás bude lépe! Přece však asi tučet Českoslováků se příženilo do Francie. Jsem již zařazen opět do "roty" a přítomně jsem účetním desátníkem roty. Mám snazší zaměstnání, které mohu plně zastati.

Dnes se hýbeme dál! Sedáme do vlaku a pojedeme... Kam? To my nevíme. Snad do Paříže, snad do Cognacu — snad domů! Nikdo nevíme. To není naší věcí. Až žádné politikování. To jest věcí civilů. My posloucháme pouze rozkazy! To nám stačí! Jen toho rozkazu se lekáme, který nám bude velet — do Čech! Mnohých který má za sebou frontu srbskou — zajetí — albánské pochody — Itálii — a zajetí ještě ve Francii — si nemůže ani představit, jak to sejíti s Prahou — se svými známými přejíže! Něco podobného se udehrálo snad v historii, by "tíže" za svoji vlast se bijící, byli od vlasti po celý čas boje odloučeni...! Dnes, kdy každý ví, že se vrátí — a že se brzy vrátí, jen a jen vzpomíná, jak to jen asi bude... To Vám napíši až z Čech z Prahy, neb z Brna, kde snad posádkou budeme! — Váš,

Čeněk Kostelník, účet. des., 22. Rgt. Tchecoslovaque 1. C. M. Brno - Morava. Republika Československá.

Manželé p. Frank Laštovice, bydlící v čísle 2318 jižní 16. ulice, Omaha, obdrželi z Francie následujícího znění dopis z Francie od svého syna — vojína ve službách Strýce Sama:

Francie, 13. listopadu 1918. Drazí rodiče, bratři a sestry! — Dopis váš ze dne 17. října jsem právě obdržel a jsem nad míru potěšen, když se dozvídám, že jste doma zdraví. Já jsem též přítomně zdrav a jsem na sebe velice o patrným. Ta influenza jest věru nebezpečná nemoc a doufám, že Leo v brzkou úplně se zotaví. Tak nyní vše nasvědčuje tomu, že možná nebude dlouho trvat a že budu doma. Byla to jistě velkolepá zpráva, že válka jest ukončena. Ačkoliv zavádlu toho, my jsme přece stále připraveni pro další činy, když by toho bylo potřeba. Divím se, že nedostáváte ode mne častější dopisy, neboť píšu vám téměř každý týden. Přítomně jsme ubytováni v kasárnách, v nichž přál bych si přes zimu setrvat, takové štěstí však nelze očekávat! Máme zde velikou společnost, jedinou, kuchyň, místnost na umývání a světnice pro spaní — vše v jedné budově. Je to stará francouzská vzduchoplavecká škola; pěkné místo. Nyní jsme byli vypraveni americkými potřebami i rozdílnými aeroplány, zvanými "Squad scouting planes", jsou to francouzské aeroplány. To bude asi vše, co vám nyní mohu odtul osáti. Pozdravujte všechny přátele mé známé. Váš — Frank.

Druhý jeho dopis zní následovně: Francie, 21. list. 1918. Drazí... Tentokrát nemám toho mnoho nového vám ku sdělení, jedině, že nedočkavě toužím, abych se již dostal zpět do svého starého, dobrého domova. Však pomyslete, před rokem jsem toužil úkosťlivě dostat se sem do samoty a nyní, když jest všemu tomu konec, toužím opět dostat se nazpět domů a to, očekávám, nebude již dlouho trvat. Doufám, že někdo z vás nebyl tou influencí stížen a Leo, o němž jste mně osáti, jest také snad již mimo veškeré nebezpečí. Jak z dečních časopiseckých zpráv vysvítá, tužebude asi již žádný odvod mužů oro vojienskou službu konán, tak že i náš Vilík bude toho ušetřen, naskli totiž nebyl již odveden. Válecni zajatci nyní již se každého

Zábava pro raněné anglické vojáky.

Tito angličtí vojáci vykonali svůj díl ve vítězném boji a při léčení ze svých ran užívají radosti, jaké je možno jim poskytnouti. Na obrázku našem se zájmem podíli se na chytání ryb na udice v Dału v Anglii.

dne z Německa vrací ve velkých skupinách a jest na ně skutečně žalostný pohled. Jsou mezi nimi Francouzi, Angličané, Rusové a Italové, z nichž někteří jsou velmi uduzně oblečení a zvláště ruští zajatci vlečou se v zádech a vyhlíželi jako živoucí kostry. Já jsem jich břitě viděl pouze asi několik set v bedlečkém odtul městě; nicméně někteří z našich hochů vypráví, že se zajatci vrací v tupých a že jsou zcela šťastni, bez ohledu na to, v jakém bédném stavu se nalézají. Někteří Kanadané, jež jsem viděl, pohlíželi na nás s velkým překvapujícím údivem, jelikož oni neměli ani zbla o tom vědomosti, že Spojené Státy byly ve válece s Německem. Domnívám se, že vás toto psaní dojde někdy v čase vánočním, proto z upřímného srdce přeji vám všem veselý vánoce a v naději, že několik těchto řádků hledá vás při dobrém zdraví, zůstávám váš milující syn a bratr. Frank.

Paní Anna Yunková, známá krajanka, bydlící v čísle 1421 již. 15. ulice, Omaha, obdržela z Francie od svého syna — vojína ve službách Strýce Sama, dopis, následujícího asi obsahu: Francie, 18. listopadu 1918. Drahá matko a sestry!

Dopis vaše jsem obdržel právě dnes a jsem jistě tomu rád, když se dočívám, že jste všechny zdravý, což i já mohu o sobě říci. Píšíte, že jste ode mne po tři týdny žádného psaní neobdržely. Vězte však, že vám píši každého týden a nevim, co je toho příčinou, že mé dopisy správně nedostávajíte. Vy se mne vždy tážete, mám-li dosti ponožek a jiných věcí a tu musím vám sdělit, že mám tolik štěstí a prádla, že z polovice nevím ani, co si s tím počít. Dostávám zde nyní od vlády cukrovinky a cigarety, jejich přítomně jsem obdržel tři paklíky. Nemám se tudíž nad čím rmoutit. Pevně doufám, že správně dostáváte čeky, které domů zašílám a jež jistě přijdou vhod, až se domů navrátím. Včera jsem se hezky svezl v automobilu se skupinou hochů, s nimiž jsem jel asi do 25 mil vzdáleného městečka, kde hráli "foot-ball". Věru, že jsme měli pěkný výlet a při tom dobré šasy. Ač, ten život zde není tak špatný, neboť v sobotu odpoledne i v neděli dostávám dovolenou, tak že i pro osvěžení máme dosti vhodné chvilky. Zbývá nám zrovna tak dosti fránků, abychom si jedinou mohli vyjít a užít dobrých časů — vína a piva jest zde k pití hojně. Nuže, dnes jsou tomu čtyři měsíce, co se nalézám ve Francii; ten čas zajisté rychle plyne. Jsem zde 10 hodin denně zaměstnán, což ale není tak zlé, když člověk tomu zvykne; ostatně v armádě nutno si všemu zvyknout. Nyní myslím, že to bude asi vše, co vám dnes mohu psáti v naději, že opět v brzkou dobu od vás obdržím. O mne se nermtuť, neboť se mám znamenitě. Sestře Růžně posílám kapsní sátek. — Milující váš syn a bratr. Joe.

V druhém dopise vojín tento mezi jiným píše: Nuže, doufám, že jste tomu doma všichni rádi, že je to válece konec! Však i my zde jsme tomu rádi a hoši radně to oslavovali, když jsme ono zprávu uslyšeli. Bylo to přímo velkolepé, když veškeré zvony a píšťaly se po celém zdejším okolí rozezvuky. Jsem zde zaměstnán v truhlářské dílně

a práce ta se mně znamenitě zamlouvá. Ovšem velice vás všechny zde postrádám, zvláště když něco jim. Nevezme to však již dlouho, kdy se s vámi opět shledám. Počasí začíná zde být chladné v noci, kdežto za dne jest velmi pěkné. Z domova dostávám snad každý týden nejméně dvě psaní, tak v ohledu tom jsem zcela uspokojen. Nemohu mnoho odtul psáti, leda že se cítím zcela dobře, dostává se mi dosti jídla i dobře se vždy vyspím. Naše setnina přijmula za svého francouzského sirotka, což nás bude každého státi asi pět fránků (\$1.00). Francouzský lid jest jistě velice tomu rád, že jest válka ukončena; ti toho zde věru dosti zažili! K nám hochům se okovávají velice dobře. V naději, že opět od vás v brzkou obdržím dopis, znamenám se se srdečným pozdravem na matku, všechny sestry a ostatní přátele, váš milující syn a bratr — Josef Yunek, Co. A, 50th Regt. T. C. P. O. 708 — Amer. Exp. Forces, France.

Manželé p. F. Shrámkovi, bydlící v čís. 1622 jižní 8. ulice, Omaha, propůjčili nám k otištění dopis, který z Francie jejich synovojín v americké armádě, zaslal svému bratru a jenž zní asi následovně: Milý bratře! Tvě, jakož i od sestry dopisy jsem obdržel. Na vaše výtuku připouštím, že bych měřčastěji domů psáti, však jak již dřív jsem vám sdělil, nám hochům zde není možný za tmy psáti. Až na několik dní dříve, nežli bylo přiměřeno podepsáno, byla všechna světla v těchto místech zakázána. Při jedné takové příležitosti jeden z Hunů spatřil ze svého aeroplánu v našem tábořišti světlo a v tom již bomba k zemi dopadla. Před několika dny jeden Fritz vyhodil na nás šest bomb za sebou; ještě štěstí, že se svého cíle mínul, jinak by 314. M. O. R. S. možná nebylo více. Země po pádu bomb mocně se otřásla a chvilka, jako by se bylo zemětřesení událo. Asi před týdnem, čtyři hoši z naší setniny měli na mále; jeden byl zraněn a ostatní vyvázli beze vší brymy. Dva hoši od jiné setniny byli usmrčeni a 12 jich bylo tím samým šrapnelem zraněno. Tyto výsoce silné výbušné šrapnely zasáhly přímo střechu nad nimi a vybuchly. Přítomně nacházíme se ve francouzském městě, jež nebylo výbušnými střelami zničeno. Většina obyvatel se z něho vystěhovala dříve, nežli Američané nápor zahájili. Čtyři z hochů a já obýváme jednu místnost v těchto tak zvaných francouzských palácích. Dle všech známek musel to býti hotel. V místnosti té nábytek jest velmi uměleckých vzorů a pozůstává z dvou velkých postelí a pravou pérovou matrací, jsou zde 4 židle, vhodné pro samotného krále a velký mahagónový stůl, který uprostřed pokoje stojí. Velké zrcadlo, asi 6 stop vysoké, moji pozornost vzbudilo zvláště, nežli co jiného. Postavil jsem se na několik minut před ním a aniž bych mohl si pomoci, musel jsem se svým velkým nohám obdivovat. Krb, zbudovaný v jedné zdi, činí pokoj mnohem ještě útulnějším. My ovšem udržujeme oheň, jehož velké plameny sálají příjemně teplotou; venku totiž panuje velmi chladné počasí. Nejlepší ze všeho jest zde elektrické osvětlovací zařízení, jež

jest věru nad obyčej parádní. Elektrický proud pro osvětlování jest dodáván malým strojem na vyvozování síly, jenž jest umístěn na jednom z našich nákladních automobilů. Je to zkrátka znamenité místo k obývání, nicméně vzdor všemu pohodlí a nádhře; byl bych přece jenom raději doma. — Ježto nyní jest přiměřeno podepsáno, namanula se mi otázka: "Půjdeme domů, anebo nastoupíme cestu dovnitř Německa?" — Ta španělská influenza musí tam u vás zajisté hrozit rádit! Doufám však, že bude jejímu fádění přítrž učiněna, až se naši hoši vrátí domů. V naději, že jste všichni zdraví, zůstávám váš milující syn a bratr, Karel.

Manželé Jos. Dejmlovi ve Wilber, Nebr., obdrželi tento dopis od F. M. Dejmla z Francie: Cognac, 1. listopadu 1918.

Milý bratře a švakrová! Děkuji vám za dopis, který jsem obdržel první vůbec co jsem zde. Ale aby do toho už tisíce... totiž do toho mého věčného neštěstí, já jsem holt nešťastný člověk. Tak jsem byl skoro dva měsíce jako člen manevrové roty, kde jsme o sto šest manevrovali den co den a kde do nás tloukli od rána do noci — jak na toho mizerného Němce vyzrát a konečně byl konec toho všeho; přece nic netrvalo věčně. Tedy konečně jsme jeli zpět do Cognacu, kde již měli pro nás vše připraveno, že ihned pojedeme ku 21. pluku jako doplňovací četa a právě, když jsme tak byli připraveni k odjezdu, tak přišel rozkaz — nikam nás neposlat a čekat na další nařízení. To bídné Rakousko začalo praskat a čert sám ví, co se stane zitra, tak musíme čekat, třeba že jsme připraveni, na další nařízení. Proto mám veliké tušení, že nebude to dlouho trvat a že se budeme stěhovat do té naší Československé Republiky. Ovšem, jistého nikdo nic neví, ale, hochu, připraveni jsme jako ze škatulky když nás vyndá. Ovšem, my "staří mazáci", jeli jsme v obyčejném vagoně pro koně, či co, ale nic jsme si z toho nedělali, jen když jsme měli jít na frontu a tu nás! No, alespoň jsme pěkně oblečení. To stojí hodně peněz; ani kousek ničeho starého, vše nové od hlavy až k patě. Jen ta vojenská žena — puška zůstala stará a je stále věrna; to se nestojí o nové! Ale jsou to radostné zprávy — právě čteme, že rakouská vláda se stěhuje z Prahy a takhle, tak dlouho se Rakousko smálo Čechům, až nyní se můžeme aniť zase my! Ale co to stálo o bětí! To se musí vidět a prožít; kdo neviděl, ten nemůže chápat. Právě dnes odpoledne o Věch Svätých jsme byli s naší kapelou na hřbitově, kde byla řeč nad hroby našich padlých bratrů a tak se mi draly slzy z očí, když jsem viděl tolik těch maminek, o všem s dětmi v smutku. Ty děti — těch je má líto, žena snad se vďa a tedy pozapomene, ale děti? Kde je otec? Tam někde na frontě. Kdo ví, kde a kdo tam na těch hrobech, si zasteskne, kdo tam položí aneb zasadí květinu? A ti tak pronásledováni Češi — kde ti hnují? V Rusku, zde ve Francii, v Itálii a kde je to místo, co je větší! Však draze to bude platit Rakousko i ti Němci! Jak dříve bylo Rakousko divé, tak nyní je pokorné až k smíchu; nyní už by jistě to bídné Rakousko žádné Čechy nepovėsilo, kdyby Čech si do oka oprátky vlezl. Právě sem přišli zajatci od úkolu z Itálie a bylo vidět, na čem si tam stojí. Hoši mladí, snad ještě ani z plna 18 let, neměli, ani nechtěli věřit tomu, když dostali najíst a napít a i osázení. Na co my zde bručíme, to se jim zdá náramně dobré. Inu, po pěti letech utrpení není divu! Ty se divíš, když vidíš, jak jsme oblečení docela do nového; většinou to byli Slovinci, kterážto lidé mám rád. Ale jako sem chodí někteří, kteří měli příležitost již dávno do naší armády vstoupit, však nepišli, až nyní, když vidí, že již vlastně ani nikam jít nemusí, ty rád nemám. Měli jít, když bylo zle, ale nyní, když naše vše je již vybojováno, to zrovna není velikou zásluhou. Ovšem, já a většina nás z Omahy jsme neudělali mnoho, ale my jsme přišli, když Němec se ještě držel a když někdo nevěřil, že jeho Hindenburgova linie padne tak poměrně snadno, jako padla. Náš 21. a 22.

byly též tam někde a držely se zvláště 21. znamenitě; ovšem, a beze ztrát co možné není. Tak právě jsme měli jeti my je doplňovat a skladlo nám a ze všeho zpívání hoši najednou kleli, jako žedný pohan. Však myslím, že mnoho těch, co sem nyní přišli, ani nechtěli, jak to přijde, že klejeme, když nemůžeme jíti na frontu. Ale dej osud, že také jest dobře, my asi naše vojsko nyní budeme potřebovat doma. Tady třeba že jsme dělali dobře, přece jsme byli ve veliké menšině, ale doma se uplatíme. Oh, to budou easy — stará na mě nevidí, jsem fešák, šaty jsem si opravil jen což a aspoň já si myslím, že přišívám knoflíky, ale důkladně, že za ně ručím až do smrti a jest jich pěkná řada a což na tom pláští také trochu roboty. Zitra ještě musím si jíti vyměnit boty, mám trochu větší, tak aby mi padly; jest kdyby náš pluk byl někde umístěn v Čechách a tak v Praze, to by bylo terno! Ovšem, že budu hledět se vrátit do Ameriky, ale proto budu čtít po desíti letech užít Čech! Ó, jemine, Joe, to budou easy, dokud neprotancuji ty nové boty, co jsem vyfasoval, tak na zpátek neježu a ty již něco vydrží, neboť jsou celé evočky obité, ty se za jednu noc neprodrón — a stará daleko a ty, jako můj bratr, přece nebudeš na mne žalovat... Inu, já se těším jako dítě na Čechy a Unhoš i na Ameriku a Wilber. Jen na frontu ještě a čert vezmi všechno, pak bych byl spokojen. Když člověk vidí všechno to, co ta německá rota natropila, tak se pěstě svírají a chce se ještě za to jim odměnit. Kdo má však v žilách srovnatku místo krve, to jest jiná věc! — Dne 8. t. m. má zde býti velká slavnost a přijede náš generál a ministr války Štefánik, tak se snad ještě té slavnosti dočkám. O bratru Václavovi nemohu se ničeho dovédit, ale obávám se, že jel z Ruska zpět do Rakouska a to byla pro něho chyba. Nejlépe by bylo, kdyby byl v Rusku ještě nyní, trochu by zkusil, ale tím musí býti celý národ vděčný, protože ti nejvíce na šebe upozornili; pročž budí jim všechna čest! Češi zpěvem a hudbou se proslavili, ale bojem též! Na zdar!

Frank M. Dejml, Chasseur Rgt. Tchecoslovaque Armée, 4. Rota, Cognac, Chanute — France.

Němci špatně zacházeli s americkými zajatci

Bern, 19. prosince. — Poručík James Duke z Washingtonu, poručík Cassius Styles z Wilsboro, N. Y., a poručík Robert Raymond z Newton Center, Mass., přijeli do Svěarska z německého zajateckého tábora a ubírají se do Francie. Američané informovali Červený kříž, že Rusové v Rastatu v Německu zmráraj v počtu šest až osm denně následkem vyhladovění. — Americanům byly dány pušky německými strážemi, aby chránili svoje zásoby před Rusy, kteří hrozili se jich zmocnití. Americký hřbitov v Rastatu má devět hrobů, American Herbert Jones oznámil, že německý důstojník v táboře Langensalza uderil amerického zajatce plochou šavlí do tváře bez jakékoliv příčiny. Jones sám byl kopnut německým strážníkem do té míry, že jeho tělo bylo dočasně ochromeno. V Langensalza táboře, jak bylo oznámeno, několik francouzských zajatců bylo zastreleno německými strážemi za několik dní po podepsání příměří.

Jak se udržovati při zdraví, jest hlavní otázkou každého jednotlivce a měla by tatáž býti rozřešena a zodpovězena v ten čas, kdy ještě zdraví nesešlo. Zkušenosti tisíců jest, že občasné užívání dra. Petra Hoboka odpoví tomuto účelu dokonale. Paní C. J. Johnsonová z Prince Rupert, B. C., píše: "Neměla jsem žádného Hoboka po dvě léta a toužím nyní po něm neoprátlivě. Jestli Hoboko tak úspěšným a dobročinným lékem, že mu zdraví naprosto nezbytné a člověk cítí se již po několika dávkách jako znovurozený. Hoboko jest starý, dobrou vyzkoušený bylinný lék; zlepšuje krev, upravně životní ústrojí, povzbuzuje zažívání, posiluje živý a buduje celý tělesný systém. Neprodává se v lékárnách, jest dodáván přímo a zdarma bez poplatků Drem Peter Fahrney & Sons Co., Chicago, Ill. — Adv.